

Шевченко З.В.

доцент кафедри філософії та релігієзнавства

Навчально-наукового інституту історії та філософії

Черкаського національного університету імені Богдана Хмельницького

КРИТИКА РАДИКАЛЬНОГО ФЕМІНІЗМУ

Соціальні спільноти, які зазнавали різного роду утисків у минулому, виборовши юридичне, економічне, культурне та ін. визнання власної повноцінності, нерідко спекулюють своїм негативним історичним досвідом та, як наслідок, отримують постійні вибачення у вигляді дискримінації представників винуватої сторони. Така обернена дискримінація живить і живиться різними радикальними течіями, які не просто проповідують власні ідеології, а й намагаються нав'язувати їх соціальному цілому.

Радикальний фемінізм не є виключенням. Страждаючи на крайнощі (агресивні поширення та демонстрація власних поглядів, несприйняття критики, безкомпромісність, нетерпимість тощо), більшість радикальних феміністських теорій дискредитують напрямки, з яких вони виокремились, знецінюють їх окреслені задачі та поставлені цілі, залишають поза увагою здобутки фемінізму в цілому. В якості прикладу можна навести:

– *мілітантство* – войовничий напрямок суфражизму, на думку багатьох дослідників, налаштував громадську думку й уряд проти ідеї надання політичних прав жінкам. В результаті екстремістських дій мілітанток, які хоча і привернули увагу громадськості до проблеми політичного статусу жіноцтва, отримання жінками виборчих прав було відкладено на декілька десятиліть;

– *культурний фемінізм* – робить акцент на ірраціональному та інтуїтивному боці життя. Прихильниці цього напрямку підкреслюють різницю між чоловіками та жінками, виділяють суто жіночі якості, як джерело особистої сили, гордості та суспільного оновлення. Базова ідея культурного фемінізму – матріархальний погляд на суспільство, при якому все управління опиняється в руках сильних жінок, які спираються на фемінні цінності, що включають в себе пацифізм, кооперацію, ненасильницьке залагодження конфліктів, гармонійну регуляцію суспільного життя [1]. Однак багато теоретиків фемінізму вважають подібну точку зору такою, що принижує людську гідність, завдає шкоди соціальним змінам та іміджу феміністському рухові. Вони впевнені, що домінування жінок призведе не до здолання пануючого дуалістичного світогляду, але лише виверне вже існуючу систему на виворіт. Підміна патріархату матріархатом не є вирішенням жіночої проблеми;

– *сепаратистський фемінізм* – намагається відокремитись від чоловіків фізично, психологічно, духовно, не визнає гетеросексуальних стосунків серед власних представниць і стверджує, що проблеми, які ґрунтуються на сексуальних розбіжностях між чоловіками та жінками неможливо вирішити. Сепаратистські феміністки, як правило, вважають, що чоловіки не можуть робити позитивний внесок у фемінізм, оскільки навіть керуючись добрими

намірами, вони все одно відтворюватимуть патріархальну динаміку. Критики даного напрямку фемінізму наголошують на тому, що він підтримує, поглиблює та відтворює гендерну нерівність, зокрема упереджене ставлення до чоловічої статі, вибудовуючи власну концепцію на статевому есенціалізмі;

– *антипорнографічний фемінізм* – страждає на власну ідеологічну замкненість та маніпулятивність суспільною свідомістю, оскільки розглядає порнографію не як соціальне явище, в якому задіяні обидві статі, а як патріархальний інструмент контролю над жіночою сексуальністю.

Наведені приклади свідчать про знаходження радикального фемінізму поза сучасним гендерним дискурсом. Акцентуючи увагу епатажними теоріями та методами виключно на жіночому питанні, радикальна феміністська філософія власноруч маргіналізує себе.

Література

1. Филлипс Ч. Томас. Феминизм и семья: историко-социологический анализ [Электронный ресурс] / под ред. А. И. Антонова. – М.: «Грааль», 2002. – 176 с. – Режим доступа: http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Sociolog/antonov/01.php (дата обращения 17.09.2015 г.). – Название с экрана.

Юрченко Л.І.

*професор кафедри соціально-гуманітарних дисциплін
Харківського інституту
ДВНЗ «Університет банківської справи»*

Приходько Т.М.

*завідувач кафедри філософії та історії України
Харківської державної зооветеринарної академії*

ЕКОЛОГІЧНА СОЦІАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЯК ПАРАДИГМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ СУСПІЛЬСТВА

Однією з проблем сучасної економічної теорії є необхідність включення екологічних цінностей і чинників в число економічних категорій. Проблема має давню історію. Із усіх цінностей навколишнього світу марксистська політекономія допускала в коло економічних категорій тільки продукти людської праці. Це створювало труднощі для теоретиків природокористування і навіть служило перешкодою для встановлення цін на відновлювані природні ресурси.

Вартість як цінність є синтезом результатів і витрат, що виражає єдність всіх відтворюваних і невідтворюваних ресурсів, зокрема природних ресурсів і екологічних умов. Не існує ніякої вартості, що не містить екологічного єства або в створенні якої в тій чи іншій формі не беруть участь умови і чинники навколишнього середовища. Якщо навіть наполегливо залишатися в шорах